

Profesorowi Krzysztofowi Skupieńskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin

„Prawa są, lecz któż z miłością je strzeże?
Pasterz idący na czele swej trzody”
Dante Alighieri, *Boska Komedia*

Losy zawodowe prof. dr. hab. Krzysztofa Leszka Ignacego Skupieńskiego były związane z drogą jego mistrza, prof. Józefa Szymańskiego. Spotkał go, studiując historię na Uniwersytecie Śląskim i poszedł za nim.

Krzysztof Skupieński urodził się 12 października 1951 r. w Piekarach Śląskich. Z tym regionem związany był do ukończenia studiów. W Chorzowie ukończył szkołę podstawową w 1965 r., a następnie Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w 1969 r., po czym wstąpił na Uniwersytet Śląski w Katowicach. Studia ukończył z wynikiem dobrym 20 czerwca 1974 r., uzyskując stopień magistra historii za pracę pt. *Konwencje systemowe polskich miar zbożowych w XVI wieku*, napisaną pod kierunkiem doc. dr. hab. Józefa Szymańskiego.

Po studiach znalazł zatrudnienie w Muzeum Świątokrzyskim w Kielcach, gdzie zajmował się opracowywaniem zbiorów i przygotowywaniem wystaw. Zaowocowało to jego pierwszą publikacją pt. *Walka bez karabinów i granatów (wystawa „Prasa konspiracyjna Kieleccyzny”)*, która ukazała się w periodyku „Muzea Walki” w 1975 r. W Kielcach także rozpoczął pracę na uczelni wyższej jako asystent w Pracowni Nauk Pomocniczych Historii i Bibliotekoznawstwa. Ważnym doświadczeniem z tego okresu, do którego Profesor chętnie wraca we wspomnieniach, były obozy epigraficzne. W tym czasie Dostojny Jubilat rozszerzył swoje zainteresowania także na heraldykę i sfragistykę, a przede wszystkim dyplomatykę. Tym dyscyplinom pozostał wierny do dziś.

29 marca 1979 r. Krzysztof Skupieński zwrócił się do Rady Wydziału Humanistycznego UMCS z prośbą o otwarcie przewodu doktorskiego i zatwierdzenie tematu rozprawy: *Małopolski dokument prywatny w średniowieczu*, na co uzyskał wcześniej zgodę dyrektora Instytutu Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach. W czerwcu tego roku Rada Wydziału Humanistycznego UMCS przychyliła się do tej prośby oraz wyznaczyła promotora, oczywiście był nim prof. Józef Szymański. Krzysztof obronił doktorat 12 lipca 1984 r., a recenzentami byli Aleksander Gieysztor, Kazimierz Myśliński i Antoni Gąsiorowski. Świetni

recenzenci podkreślili „niezwykłą inteligencję i sprawność intelektualną doktoranta” oraz „niezwykle dużą objętość” rozprawy (780 stron maszynopisu). Ponadto recenzenci rekomendowali pracę do druku i przyznanie doktorantowi Skupieńskiemu nagrody, co w tym okresie było znaczącym wyróżnieniem. Mimo to do dziś ukazała się tylko część tej pracy. Doktor Skupieński 1 października 1984 r. rozpoczął pracę w Instytucie Historii UMCS, którą kontynuuje do dziś.

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego za rozprawę pod tytułem *Notariat publiczny w średniowiecznej Polsce* mistrz skierował karierę Krzysztofa na inne tory. Ważną zmianą było objęcie w 1998 r. stanowiska kierownika nowo powołanego Zakładu Archiwistyki. Profesor Skupieński w pełni świadomie poświęcił wiele dla rozwoju archiwistyki w Instytucie Historii UMCS. W efekcie jego pracy organizacyjnej i wychowawczej powstał jeden z najlepszych zespołów badawczych w tej dyscyplinie i prężnie rozwijający się nurt dydaktyki, najpierw jako specjalność w ramach kierunku historia, a potem jako kierunek samodzielny także na studiach podyplomowych. Ostatecznie doszło ponownie do scalenia środowiska profesora Józefa Szymańskiego w Katedrze Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii.

Prof. dr hab. Krzysztof Skupieński opublikował ponad 90 prac naukowych. Dostojny Jubilat jest wybitnym badaczem historii średniowiecznej, szczególnie w zakresie dyplomatyki, heraldyki i notariatu, a jednocześnie prekursorem dyplomatyki elektronicznej. Takie połączenie, niezwykle rzadkie, było możliwe dzięki niezwyklej erudycji Jubilata. Wyśmienite podstawy teoretyczne i szeroka wiedza, niemalże polihistoryczna, sprawiły, że potrafił kierować zespołem o bardzo rozległych chronologicznie zainteresowaniach. Dostojny Jubilat był członkiem kilku kluczowych dla historii towarzystw naukowych, w tym członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Heraldycznego i przez wiele kadencji – członkiem zarządu oddziału lubelskiego, w tym prezesem.

Wychował całą rzeszę adeptów historii, a jego szczególna umiejętność motywowania do pracy sprawiła, że wypromował wielu doktorów z różnych nurtów badawczych historii:

2001, Robert Jop (APL), *Środowiska urzędnicze kancelarii grodzkich w Chełmie, Lublinie i Krasnymstawie w II połowie XVII wieku.*

2004, Artur Górak (UMCS), *Kancelaria Zarządu Gubernialnego Lubelskiego (1867–1918).*

2005, Marek Konstankiewicz (UMCS), *Kancelaria starostw województwa lubelskiego w latach 1919–1939.*

2005, Marcin Pytel (UPH, Siedlce), *Formuły dyspozycji w dokumentach ksiąg zęcych w Wielkopolsce do końca XIII wieku.*

- 2009, Tomasz Czarnota (UMCS), *To zawsze zostanie dla potomności... Archiwalia w kręgu myśli i prac Jerzego Giedroycia.*
- 2011, Małgorzata Monika Wnuk (Szabaciuk) (UMCS), *Przedpole archiwalne w Polsce a rozwój Records Management i innych metod zarządzania dokumentacją współczesną.*
- 2012, Konrad Paweł Słowiński (KUL), *Kancelaria miasta Radomia w latach 1915–1939.*
- 2016, Robert Seweryn Stępień (UMCS), *Zarządzanie dokumentacją i informacją we współczesnych archiwach brytyjskich.*

Profesorowi Krzysztofowi Skupieńskiemu jego wychowankowie i współpracownicy zawsze będą wdzięczni za tolerowanie ich światopoglądów i charakterów przy troskliwym dbaniu o rozwój naukowy. Kreował nie podwładnych, ale samodzielnych uczonych.

Artur Górak

(Maria Curie-Skłodowska University, Poland)

<https://orcid.org/0000-0002-1964-9008>

e-mail: artur.gorak@mail.umcs.pl

PUBLICATION INFO				
			e-ISSN: 2449-8467 ISSN: 2082-6060	
THE AUTHOR'S ADDRESS: Artur Górak, the Institute of History of the Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, 4A Maria Curie-Skłodowska Square, Lublin 20-031, Poland				
SOURCE OF FUNDING: Statutory Research of the Institute of History of the Maria Curie-Skłodowska University in Lublin				
SUBMITTED: 2023.05.10	ACCEPTED: 2023.06.06	PUBLISHED ONLINE: 2023.07.20		
WEBSITE OF THE JOURNAL: https://journals.umcs.pl/rh		EDITORIAL COMMITTEE E-mail: reshistorica@umcs.pl	